

סיון בסקין

מניפת זיכרון, היפתח!

שבב זיכרון

1.

הוֹבְלָתִי סְפָרִים. תַּחֲבַתִּי מְזוּדָה לְבָגוֹ
וְסוֹבְבָתִי מִפְתַּח בְּסוּיץ'.
בְּתוֹךְ זְכוּרֹנֵי הַתְּפָרִץ הַר גַּעַשׁ
וְהַצִּיף אֶת הַכְּבִישׁ.

הוֹבְלָתִי סְפָרִים פְּעָמִים רַבּוֹת:
סְפָרִים הֵם דָּבָר כָּבֵד.
אָנִי – מַעֲגֵן וְאָנִי – מַעֲבָרָת,
וּמְטַעֲנִי הוּא דִּי גֵאֲנַצֵּעַ וועלט.

אָבֵל אַרְיֹזֵת הַמְזוּדָה הַפֶּעַם
עוֹרְרָה, כְּמוֹ מַכַּת וְנִטּוֹלִין:
אִידֵי אָנִי עוֹבְרָת עַל חֲמַתָּם וְאַפָּם
אֶת הַגְּבוּל עִם פּוֹלִין?

מִסְלוּלֵי יְדוּעַ: כְּבִישׁ חֲמֵשׁ, אֵילוֹן,
לְרֹדֵת בְּהַלָּכָה.
אָבֵל הַפֶּעַם בְּפִנְסֵי הַכְּבִישׁ הִיָּה לְבָן
שָׁל פַּחַד וְשָׁל בְּרִיחָה.

נְסַעְתִּי בַחֲשֵׁךְ, כְּמוֹ בְּעוֹלָם הַמֵּתִים,
אָבֵל אֹר זְכוּרֹנֵי הַשְּׁתַבֵּר בְּקִרְיִסְטָל,
זֶה שָׁבוּ בְּכָל זְכוּרֹן אֲמַתִּי
מִסְתַּתֵּר זְכוּרֹן מִשְׁתָּל.

2.

התאמנתי על זה.
התאמנתי על זה כשהייתי ילדה,
כשבכל עמוד ניאוקלאסי –
ועירי הייתה חזקה בניאוקלאסיקה ובבארזק –
מיד ראיתי את מה שאינו מאכזב,
פורום או פנתיאון או גדה
ארכה של הטיבר, זכרון שנקלעתי
אליו עוד לפני שראיתי את רומא, זכרון שיזרק

את לבי לאהב
אנשים שמעולם לא שתיתי אתם
אפלו כוסית.
התאמנתי על זה, כשראיתי בכל
שיר הוה מחספס – את הדולצה, הסטילה, וגם הנואובו,
בכל שיר אפנתי מטמטם
כמו דלי סיד –
את הזמן הגדול,

כי דבר לא הולך לאבוד,
כי הכל טוב לאסף.
התאמנתי על זה כשהייתי
משוררת של פאנק,
ופעיל של הבונד,
ופילולוג אנגלי עם מקטרת באוקספורד,
ומתרגמת מיידיש –
זכרונות לא שלי, ביתיים וחמים כמו פנקיק,

התאחדו! אני
כבר התחלתי לחשב
בשפה שאינני דוברת.
התאמנתי על זה.
מניפת זכרון, הפתחי! זכרוני
המשתל לבדו מאפשר לזהות את העטור הצהוב
שם הרחק: זה לא – בלולאת המעיל – חמניה ולא ורד,
אלא טלאי על חזה.

שָׁבַב הַזְכָּרוֹן הַמְשָׁאֵל
הַשְׁתַּל
בְּתוֹכִי
עוֹד בֵּיעַר אֲנֹכִי,
עוֹד בֵּיעַר הַתְּכַרִּיכִי,
עוֹד לִפְנֵי שֶׁהִבַּנְתִּי שְׁכָל
אֲכַמְנִיָּה שָׁם צוֹמַחַת
מֵעֵינָיו שֶׁל מִישֶׁהוּ שֶׁבְּבוֹר מִתַּחַת.
אֲכַמְנִיָּה הִיא דָּבָר קָטָן, כָּחַל וְעַגְל.
אָדָם הוּא דָּבָר שְׁבִיר וְלַח.
כָּל זְכָרוֹנֹתַי אוֹמְרִים כֵּן.

קיץ חדש

הַשָּׁנָה הַיָּם מִתְחַמֵּק מִלְּרֵאוֹת אוֹתִי.
כְּבָר אֲמַצֵּעַ אוֹגוֹסְט, וְעַדִּין לֹא הִצְלַחְתִּי לְהִגִּיעַ לְסוֹף מַעְרָב,
שָׁם הָעִיר מִצְטַלְמֶת לְסָרְט אַרוֹטִי,
וּשְׂאֵר הָעוֹלָם מִפּוֹר תִּירָיו.

אֲנִי רַק עוֹבְרֶת בְּעֶרְבִים, בְּדֶרֶךְ לְאֲנִשְׁהוּ,
עַל פְּנֵי הָאֵוֹרוֹת הַקְּטָנִים בְּשִׁיחִים,
בְּחִצְרוֹת הַבְּתִים, כְּמוֹ עֵינַיִם שֶׁל
חַיּוֹת מִפְּחָדוֹת עִם פְּרוֹת זְכוּכִית.

זֹאת לֹא עִיר שֶׁל אֲבָנִים, זֹאת עִיר שֶׁל פִּיקוּסִים,
רְקִבּוּבִית אֵינְסַפּוֹר פְּרוֹת שְׂרִיחָה לֹא עוֹזֵב,
כְּמוֹ מִיֵּצִי אֶהְבֶּה בֵּין הַשְּׂרִירִים הַקְּפִיצִיִּים
בְּרַחוּבוֹת הָעֵנֵג וְהַכָּאֵב.

כְּמָה לְשׁוֹנוֹת חֲמוֹת, אוֹהֲבוֹת בְּעִיר הַזֹּאת,
כְּמָה פְּרִידוֹת מְבַעֲבָעוֹת, כְּמוֹ תֵּה מְנַחֵם, בְּגֵרוֹנוֹת,
כְּמָה מַיִם וּמֶלַח לְשִׁטִּיפַת אֶהְבוֹת שֶׁפָּגוּ כְּמוֹ וַיְזוֹת –
יָם שֶׁלֹּא חוֹלֵק אֶת זְכָרוֹנוֹ.

נסיעה לניחום אבליים

לאנה הרמן

יום אחד נספר לבנות –
לא עכשו,
לא עכשו! –

איך נסענו לצפון, צפון, צפון מערב,
איך חפשנו ארמון שעומד במקום הר
בקצה של החשך, כלו מואר,
אבל החשך לא מצטמצם,
לא מצטמצם,
לא מצטמצם,
והים שותק, והחול עוצם
את עיני הפנינה שלו,
פנינה,
פנינה.

איך נסענו בעקבות המות הנא
שהסתתר באור שהסתתר בחשך שהסתתר בחול הרחב
שהסתתר בתוך צפון, צפון, צפון מערב.
מות של נער בתוך הארמון לא מצטמצם,
לא מצטמצם,
לא מצטמצם.

החשך קפיץ מכל עבר, כמו לחם מתוך מצנם.
איך סובבנו בחשך בלי סוף, והויז כבה,
כי העיר נגמרה הרבה לפני צפון, צפון, צפון מערבה,
כי חצינו לצד השני, כי הצד הראשון נגמר,
ואמרת דברים שרק את יכולה לומר,
מסביב היה חשך, אבל בתוך המכונית
צמח יער פיות, כי זו את ששנית
את ההרכב של עצמך, תא אחרי תא,
תא אחרי תא,
תא אחרי תא,
עד שהיית עשויה מחומר קסום לא נודע,

שֶׁאֵף אַחַת לֹא נִסְתָּה.
אֵף אַחַת לֹא נִסְתָּה.
זְהוּ נִס, זְהוּ נִס, זְהוּ נִס, זֶה סִימָן עַל הַמִּצְוֹת,
אֲזַנִּים עִם שְׁפִיץ,
זְהוּ אֹר שָׂרָק אֶת יְכוּלָה לְהַפְיֵץ,
אֶת זוֹהָרַת בַּחֲשֵׁה, אֵךְ לֹא מְאִירָה אֶת הַדְּרֹךְ:
זֶה קֶסֶם וְלֹא חֲשָׁמַל.
הָאֶפְלָה מְסַבֵּיב רִיקָה כְּמוֹ חֶלֶל.
הַקֶּסֶם לֹא מְשַׁמֵּשׁ לְכֻלּוֹם: הוּא אֶת.
אֶת.
אֶת.
צָפוֹן, צָפוֹן, צָפוֹן מְעַרְב מִתְפַּשֵּׁט לְאֵט
לְתוֹךְ אִישׁוֹנֵינוּ וְלֹא מְצַטְמָצֵם,
לֹא מְצַטְמָצֵם,
לֹא מְצַטְמָצֵם.
הַקֶּסֶם לֹא זָקוּק לְקוֹסֵם.